

HRVATSKA ZAHTEVA HAPŠENJE OSLOBOĐENOG SRBINA

Author: [Goran Jungvirth](#)

Srbija tvrdi da Miroslav Radić neće biti izručen da bi mu se u Hrvatskoj sudilo za „navodne ratne zločine“. Gnevna zbog toga što je u Hagu oslobođen Srbin koga i sama tereti za ratne zločine, Hrvatska je prošle sedmice izdala međunarodnu poternicu za bivšim oficirom.

Haški tribunal je 27. septembra oslobodio bivšeg zapovednika jugoslovenske vojske, Miroslava Radića, tvrdeći kako ne postoje dokazi da je sudelovao u ubijanju hrvatskih zarobljenika u istočnohrvatskom gradu Vukovaru.

Preostala dvojica optuženika, Veselin Šljivančanin i Mile Mrkšić, osuđeni su na pet, odnosno 20 godina zatvora – što je samo dodatni razlog za gnev, pošto u Hrvatskoj smatraju da su te kazne preblage.

I parlament se sastao da bi raspravljao o tome, dok je premijer Ivo Sanader – koji je već poslao protestnu notu Ujedinjenim nacijama – ocenio kako bi ova presuda, ukoliko ne bude izmenjena, mogla iz temelja potkopati poverenje u Tribunal.

U međuvremenu, neposredno pošto se Radić vratio u Srbiju, te sastao s prijateljima i porodicom, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (DORH) je saopštilo kako je on predvodio formacije koje su krive za nasumično ubijanje u Vukovaru, da bi protekle sedmice izdalo i međunarodnu poternicu za njim.

„Postoji sumnja da je nakon pada Vukovara, 18. novembra 1991., upravo on ohrabrio pripadnike vlastite jedinice da ubijaju i muče zarobljene civile i vojnike koji su se predali. On je i lično sudelovao u mučenju i pogubljenjima; ubio je Đuru Begovića, koji se predao zajedno s grupom branitelja“, tvrdi DORH.

Vukovar je 1991. bio pod tromesečnom opsadom, pri čemu su srpske snage – prema izjavama svedoka – na taj grad svakodnevno bacale na stotine granata. Nakon propasti odbrane, pomenute su snage zauzele grad i ubile 200 Hrvata, koje su izvele iz vojne bolnice.

U danima nakon presude, članovi udruženja ratnih veterana i rođaci žrtava organizovali su molitve na Ovčari, na mestu gde je otkrivena zarobljenička masovna grobnica. Stotine svetiljki gorelo je na potezu od nekoliko kilometara, od muzeja Ovčara do same grobnice.

Sanader je obavestio Sabor da je uputio pismo predsedniku Tribunala, ali sadržinu te poruke neće otkriti pre okončanja žalbenog postupka. Ukoliko presuda ne bude poništena, rekao je on, ni postojanje suda nema nikakvog smisla.

No, pravnici se već pitaju hoće li se ovakva presuda odraziti i na zasebnu hašku parnicu u kojoj Hrvatska pokušava da dokaže da je Srbija početkom devedesetih na hrvatskoj teritoriji počinila genocid.

Pravni zastupnik Srbije pred Međunarodnim sudom pravde (MSP), Tibor Varadi, rekao je da ovakva presuda ide u prilog Srbiji kao strani u sporu.

„Šanse da Srbija bude proglašena krivom ionako su bile prilično male, ali su nakon ove presude još manje“, rekao je on za srbijanske dnevne novine Građanski list. Ukazao je i na to da niko iz „vukovarske trojke“ nije ni bio optužen za genocid, niti se protiv ijednog državljanina Srbije pred Haškim tribunalom trenutno vodi postupak po optužbi za genocid počinjen u Hrvatskoj.

I izvor blizak hrvatskom timu za pripremu parnice protiv Srbije izražava bojazan da bi hrvatskom slučaju doista mogla naškoditi ovakva presuda.

„Zločin na Ovčari je za Hrvatsku bio najveći dokaz genocida, a sudije Tribunala su zaključile da su tamo pobijeni ratni zarobljenici, a ne pripadnici jedne etničke grupe. Da bi bio dokazan genocid, mora se ustanoviti postojanje namere da se, u celini ili delimično, uništi jedna nacionalna, etnička, rasna ili verska grupa“, rekao je pomenuti izvor.

„Pored toga, sudije su zaključile i da su zločin počinili pripadnici Teritorijalne odbrane (tj. lokalni Srbi iz Hrvatske), a ne jugoslovenska vojska, što je već nalik zaključku iz presude u parnici koju je protiv Srbije vodila Bosna, po kojem su genocid – u kojem je, jula 1995., stradalo preko 8,000 bošnjačkih muškaraca i dečaka – počinile snage bosanskih Srba, a ne snage iz Srbije.

Predstavnica za štampu tužilaštva Tribunala, Olga Kavran, izjavila je da će se tužilaštvo žaliti na presudu koja je izrečena „vukovarskoj trojci“, dodajući da će stručni tim morati pažljivo da je prouči, kako bi odlučio na šta će se tačno žalba odnositi.

Kavranova je apsurdnom nazvala svaku ocenu da bi celokupan rad Tribunala – koji je za proteklih 14 godina puno toga postigao – trebalo dovesti u pitanje na temelju jedne presude.

A viši savetnik pri Sekretarijatu Tribunala, Lajam Mekdauel (Liam McDowell), izjavio je na konferenciji za štampu koja je ove sedmice održana u Hagu da će sudbina Radićevog naloga za hapšenje zavisiti od toga hoće li biti žalbe. On je odbio da se izjasni o tome da li je moguće da država izda nalog za hapšenje osobe koju je oslobodio Haški tribunal.

Međutim, srbijanski ministar pravosuđa Dušan Petrović rekao je da Radić, koji je sada slobodan čovek, neće biti izručen Hrvatskoj da bi mu se sudilo za „navodne ratne zločine“.

„Odluke međunarodnog suda u Hagu moraju biti poštovane“, rekao je on, dodajući da po zakonima Srbije njeni državljani svakako ne mogu biti izručivani.

Radić se dobrovoljno predao Haškom tribunalu, da bi potom četiri i po godine proveo u pritvoru; izjavio je da mu je žao vukovarskih žrtava, premda je porekao da je na bilo koji način sudelovao u njihovom ubijanju.

„Postoji uverenje da u Hagu nema pravde. Uprkos tome, smatram da se vredi boriti za vlastitu istinu i pravdu. Moj savet ostalima je da nastave da se bore za istinu“, rekao je on, nakon što je zamoljen da prokomentariše presudu Tribunala.

Goran Jungvirth je izveštač IWPR-a iz Zagreba.

Location: Serbia
Croatia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/hrvatska-zahteva-hap%C5%A1enje-oslobo%C4%91enog-srbina>